

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/46/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200753
Dátum vydania rozhodnutia: 23.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2015200753.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa O. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., proti odporkyňi Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - II., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sd/72/2015-70 zo dňa 30.03.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sd/72/2015-70 zo dňa 30. marca 2016 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - II., ktorým odporkyňa podľa § 69a, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej aj „zákon alebo zákon č. 461/2003 Z.z.“) tak, že navrhovateľovi od 01.12.2014 zvýšila starobný dôchodok na sumu 363,30 eur mesačne, s odôvodnením, že podľa § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zák. č. 413/2012 Z.z. sa suma starobného dôchodku, na ktorú má poistenec nárok ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku, zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku.

Krajský súd v súlade s ust. § 2501 - § 250s O.s.p. preskúmal napadnuté rozhodnutie, oboznámil sa s administratívnym spisom odporkyne, ako aj s ostatným spisovým materiálom a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 01.03.2011 bola navrhovateľovi zastavená výplata predčasného starobného dôchodku, pretože navrhovateľ do 28.02.2011 nedovŕšil dôchodkový vek a bol povinne dôchodkovo poistený a toto poistenie trvalo aj po 28.02.2011.

Ďalej súd uviedol, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 01.12.2014 požiadal o uvoľnenie výplaty a nové určenie sumy starobného dôchodku od XX.XX.XXXX. Rozhodnutím odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X -I. bola navrhovateľovi od dovŕšenia dôchodkového veku, t. j. od XX.XX.XXXX uvoľnená výplata starobného dôchodku v sume 301,90 eur mesačne, keď navrhovateľ sa voči tomuto rozhodnutiu neodvolal.

Krajský súd poukázal na to, že dňa 01.01.2013 nadobudol účinnosť § 69a ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z., podľa ktorého, ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, sa suma starobného dôchodku, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, zvýši za obdobie odo dňa zastavenia výplaty predčasného starobného dôchodku do uvoľnenia výplaty starobného dôchodku o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku, z ktorého ustanovenia vyplýva, že zvýšenie podľa § 69a zák. č. 461/2003 Z.z. patrí iba za obdobie, kedy nepatrila navrhovateľovi výplata predčasného starobného dôchodku, teda v danom prípade za obdobie od 16.03.2011 do 06.11.2014 v počte 1332 dní, t. j. o 22,5 % zo sumy 272,50 eur.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že sa stotožňuje s právnou argumentáciou odporkyne, že podľa § 69a zák. č. 413/2013 Z.z. sa o príslušné percento zvyšuje suma, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku a to bez zvýšenia za príslušný kalendárny rok, počas ktorého mu predčasný starobný dôchodok nebol vyplácaný. V deň dovŕšenia dôchodkového veku mal navrhovateľ bez zvýšenia podľa § 82 ods. 16 zák. č. 461/2003 Z.z. nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku v sume 272,50 eur mesačne (301,90 eur - 29,40 eur), čo je zvýšenie podľa § 82 ods. 16 (9,- eur + 11,50 eur + 8,90 eur), a preto bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok správne 272,50 eur x 22,5 % = 61,3125 eur.

Následne odporkyňa rozhodnutím zo dňa 17.05.2015 č. XXX XXX XXXX X navrhovateľovi zvýšila starobný dôchodok v súlade s § 68 ods. 2 a § 66 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia získané po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok, t. j. za obdobie od 14.05.2007 do 07.12.2014

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ včas odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Opätovne uviedol, že predmetom preskúmania bolo rozhodnutie odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - II., ktorým odporkyňa navrhovateľovi zvýšila sumu starobného dôchodku o 22,5 %, na ktorú mal navrhovateľ nárok ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku.

Podľa názoru navrhovateľa, s poukazom na ustanovenie § 69a ods. 1 zákona, podľa ktorého sa predčasný starobný dôchodok stáva dovŕšením dôchodkového veku starobným dôchodkom, to znamená prevzatie celého vývoja, súvislostí a kontinuity výpočtu dôchodku a to v súvislosti i s rozhodnutím odporkyne zo dňa 21.06.2007 č. XXX XXX XXXX, ktorým bol navrhovateľovi priznaný predčasný starobný dôchodok.

Uviedol, že rozhodnutím odporkyne bola navrhovateľovi zastavená výplata starobného dôchodku, pretože do dňa 28.02.2011 nedovŕšil dôchodkový vek a bol povinne dôchodkovo poistený a toto poistenie trvalo aj po 28.02.2011. Žiadosťou zo dňa 01.12.2014 navrhovateľ požiadal o uvoľnenie výplaty a nové určenie sumy starobného dôchodku od 07.11.2014. Rozhodnutím odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - I. bola navrhovateľovi od dovŕšenia dôchodkového veku, t. j. od XX.XX.XXXX uvoľnená výplata starobného dôchodku v sume 301,90 eur mesačne. Rozhodnutím odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - II. bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok na sumu, na ktorú mal nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, t. j. sumu 272,50 eur za obdobie odo dňa zastavenia výplaty predčasného starobného dôchodku, t. j. od 16.03.2011 do uvoľnenia výplaty starobného dôchodku, t. j. do 06.11.2014 o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu starobného dôchodku, z ktorého ustanovenia vyplýva, že zvýšenie podľa § 69a

zákona patrí navrhovateľovi iba za obdobie, kedy mu nepatrila výplata predčasného starobného dôchodku, teda v prípade navrhovateľa za obdobie od 16.03.2011 do 06.11.2014 v počte 1332 dní, t. j. 22,5 %.

Poukázal na to, že nesúhlasí s tým, z ktorej základne odporkyňa vypočítala 22,5 %. Zvýšené percentá t. j. 22,5 % vypočítala tiež zo sumy starobného dôchodku, na ktorú mal navrhovateľ nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, t. j. zo sumy 272,50 eur, pričom ustanovenie § 69a ods. 2 zákona ustanovuje zvýšiť túto čiastku o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu starobného dôchodku, čiže zvýšiť čiastku 272,50 eur. Toto ustanovenie neukladá z tejto sumy, čiže zo sumy 272,50 eur, toto percentuálne zvýšenie vypočítať. Je logické, že zákon v tomto ustanovení neukladá z tejto sumy starobného dôchodku, na ktorú mal navrhovateľ nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, percentuálne zvýšenie vypočítať, lebo táto suma je už historicky krátená o príslušné percentá, a to 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa priznania pôvodného predčasného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku, v prípade navrhovateľa je krátená o príslušné percentá, a to do dovŕšenia dôchodkového veku, v prípade navrhovateľa je krátenie o 5 580,46 Sk, t.j. 46 % zo základne 12 131 Sk, čo je 0,5 % za každých začatých z 2 734 dní od 14.05.2007 do 07.11.2014, teda od udelenia predčasného starobného dôchodku do dovŕšenia dôchodkového veku.

Uviedol, že krajský súd sa nezaoberal výpočtom zvýšenia predčasného starobného dôchodku o 22,5 % podľa § 69a ods. 2 zákona.

Odporkyňa uviedla, že dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v odvolaní považuje za neopodstatnené. Podľa jej názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Poukázala na znenie ustanovenia § 69a zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 413/2012 Z.z., podľa ktorého sa o príslušné percento zvyšuje suma, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, a to bez zvýšenia za príslušný kalendárny rok, počas ktorého mu predčasný starobný dôchodok nebol vyplácaný. Pretože navrhovateľ mal v deň dovŕšenia dôchodkového veku nárok na výplatu starobného dôchodku v sume 272,50 eur mesačne, v súlade s § 69a zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 413/2012 Z.z., bol preto navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok o 22,5 % zo sumy 272,50 eur, čo je 61,2135 eur mesačne na sumu 363,30 eur mesačne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Odvolací súd v uvedenej právnej veci udáva, že predmetom preskúmania súdom je rozhodnutie odporkyne zo dňa 27.01.2015 č. XXX XXX XXXX X - II., ktorým odporkyňa rozhodla podľa § 69a, § 82 a § 293ce zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov tak, že navrhovateľovi od 01.12.2014 zvýšila starobný dôchodok na sumu 363,30 eur mesačne, s odôvodnením, že podľa 69a ods.2 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zák. č. 413/2012 Z.z. sa suma starobného dôchodku, na ktorú má poistenec nárok ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku, zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku.

Podľa § 69a zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení

(1) Predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

(2) Ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku podľa odseku 1, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods.2 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 16 sa v tomto prípade

neuplatní.

(3) Nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 2, vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovŕšenia dôchodkového veku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, spravujúc sa citovanými ustanoveniami zákonov, vzhľadom na jednoznačnosť skutkového a právneho stavu v prerokovanej veci, v podstate odkazuje na konanie pred krajským súdom a odôvodnenie jeho napadnutého rozhodnutia v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Z obsahu pripojeného súdneho a administratívneho spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne ako i v odvolaní namieta sumu zvýšenia, pričom je toho názoru, že suma zvýšenia 22,5 % mala byť určená zo sumy 12 131,44374 eur a nie zo sumy 272,50 eur.

Ako bolo vyššie uvedené rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 01.03.2011 bola navrhovateľovi v súlade s § 293bt ods. 3 zákona v znení zákona č. 543/2010 Z.z. od 16.03.2011 zastavená výplata predčasného starobného dôchodku, pretože navrhovateľ do 28.02.2011 nedovŕšil dôchodkový vek a bol povinne dôchodkovo poistený a toto poistenie trvalo aj po 28.02.2011.

Na základe žiadosti zo dňa 01.12.2014 požiadal navrhovateľ odporkyňu o uvoľnenie výplaty a nové určenie sumy starobného dôchodku.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - I. zo dňa 27.01.2015 bola navrhovateľovi podľa § 112 ods. 4 zákona v znení neskorších predpisov od XX.XX.XXXX, t. j. od dovŕšenia dôchodkového veku uvoľnená výplata starobného dôchodku v sume 301,90 eur mesačne. Opravný prostriedok navrhovateľ nepodal.

Odvolací súd zhodne s názorom odporkyne ako i názorom krajského súdu udáva, že podľa § 69a zákona č. 413/2013 Z.z. sa o príslušné percento zvyšuje suma, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, a to bez zvýšenia za príslušný kalendárny rok, počas ktorého mu predčasný starobný dôchodok nebol vyplácaný.

Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku navrhovateľovi netrval v období od 16.03.2011 do dovŕšenia dôchodkového veku do XX.XX.XXXX, t. j. 1 332 dní. Suma starobného dôchodku navrhovateľa sa preto zvyšuje o 22,5 %.

Pretože v deň dovŕšenia dôchodkového veku mal navrhovateľ bez zvýšenia podľa § 82 ods. 16 zákona v znení neskorších predpisov nárok na výplatu starobného dôchodku v sume 272,50 eur mesačne (301,90 eur - 29,40 eur čo je zvýšenie podľa § 82 ods.16 (9,00 eur + 11,50 eur + 8,90 eur), bol navrhovateľovi zvýšený starobný dôchodok správne o 61,3125000 eur (272,50 x 22,5 %).

Podľa § 82 ods. 16 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 252/2012 Z. z. patria k takto určenej sume starobného dôchodku ďalej zvýšenia, o ktoré by sa dôchodok v príslušnom kalendárnom roku zvýšil, ak by sa ku dňu zvyšovania dôchodkov vyplácal.

Za rok 2012 patrí zvýšenie 9,00 eur mesačne, čo je zvýšenie o 3,3 % (o percentuálnu sadzbu určenú opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z. z.) zo sumy 272,50 eur mesačne.

Za rok 2013 sa podľa § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z.

starobný dôchodok zvyšuje o 11,50 eur mesačne.

Za rok 2014 sa podľa § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov č. 329/2013 Z. z. starobný dôchodok zvyšuje o 8,90 eur mesačne.

Krajský súd sa vysporiadal v dostatočnej miere s námietkami uvedenými v opravnom prostriedku navrhovateľa, vykonal dostatočné potrebné dokazovanie týkajúce sa správnosti výpočtu dôchodkovej dávky. Nárok navrhovateľa bol posúdený správne v súlade s platnými právnymi predpismi o sociálnom zabezpečení a poistení a ustálenou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Dôvody uvedené v odvolaní odvolací súd považuje za právne irelevantné vo vzťahu k prejednáwanej veci, ktoré nemohli privodiť zmenu napadnutého rozsudku krajského súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.